

آیین نامه، شیوه نامه و دستور العمل‌های مختلف آیین نامه تسهیلات آموزشی ویژه دانشجویان ممتاز

مقدمه:

در اجرای بند ۲ ماده ۲ آیین نامه تشکیل شورای هدایت استعدادهاي درخشان در آموزش عالی مصوب جلسه ۲۸۷ مورخ ۷۵/۹/۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی و به منظور برقراری تسهیلات ویژه آموزشی برای دانشجویان ممتاز در مقطع تحصیلی کارشناسی، کارشناسی ارشد پیوسته و دکترای حرفه ای (پزشکی و دامپزشکی) این آیین نامه تدوین و به مورد اجرا گذاشته می شود:

ماده ۱: دانشجویانی که می توانند از مزایای این آیین نامه بهره مند شوند عبارتند از:

الف - برگزیدگان آزمون سراسری با معرفی سازمان سنجش آموزش کشور
ب- برگزیدگان المپیادهای علمی دانش آموزی کشور با معرفی وزارت آموزش و پرورش (موضوع با عنوان پذیرش دانش آموزان برگزیده در دانشگاه ها بدون شرکت در آزمون سراسری)
ج- برگزیدگان جشنواره های خوارزمی با معرفی سازمان پژوهشهای علمی و صنعتی ایران.

تبصره ۱: برگزیدگان آزمون سراسری موضوع بند الف، کسانی هستند که مجموع نمرات اکتسابی آنها در آزمون سراسری حداقل دو و نیم انحراف معیار از میانگین نمرات در گروه آزمایشی مربوط بالاتر باشد.

تبصره ۲: دانشجویانی که فاقد شرایط مذکور در بندهای الف تا ج باشند اما به دلیل داشتن ویژگیهای استثنایی به تشخیص گروه آموزشی مربوط و تایید شورای آموزش دانشگاه دانشجوی ممتاز شناخته شوند، از سوی دانشگاه به شورا معرفی می شوند تا پس از بررسی و تایید شورا بتواند از مزایای این آیین نامه بهره مند شوند.

ماده ۲: در هر يك از دانشگاهها معاونت آموزشی عهده دار انجام کلیه امور مربوط به استعدادهاي درخشان در آن دانشگاه است و در صورت ضرورت دانشگاه می تواند نسبت به تاسیس دفتر ویژه استعدادهاي درخشان در حوزه معاونت آموزشی اقدام نماید.

ماده ۳: برای نظارت بر فعالیتهای آموزشی و پژوهشی دانشجوی ممتاز، دانشگاه يك بار اعضاي هیات علمي داراي مرتبه استاد یاري و بالاتر را به عنوان استاد مشاور وي تعیین مي نماید.
تبصره: حق الزحمه استاد مشاور به نحو مقتضي توسط دانشگاه تعیین و پرداخت مي شود.

ماده ۴: دانشجوی ممتاز مي تواند برخي از دروس عمومي و پایه را بنا به پیشنهاد استاد مشاور و تایید مدیر گروه آموزشی مربوط، بدون شرکت در کلاس، در ابتدای نیمسال تحصیلی امتحان دهد این دروس جزو حد نصاب واحدهای دانشجو در آن نیمسال تحصیلی منظور نمی گردد.

ماده ۵: دانشجوی ممتاز مي تواند با تایید استاد مشاور، برخي از دروس مورد علاقه خود را با معرفي دانشکده محل تحصیل خود را در دانشکده یا دانشگاه بگذراند دانشگاه ها و موسسات عالی و پژوهشی موظف به ارائه خدمات آموزشی و پژوهشی به این دانشجویان هستند.

ماده ۶: بنا به تشخیص استاد مشاور و تایید مدیر گروه آموزشی مربوط، دانشجوی ممتاز مي تواند برخي از دروس اصلي و تخصصي را به طور اختصاصي زیر نظر استاد مربوط بدون حضور در کلاس بگذراند.

ماده ۷: دانشگاه مي تواند به منظور آموزش مباحث جدید علمي به دانشجویان ممتاز، نسبت به تشکیل کلاس ویژه با تعداد کمتر از حد نصاب برای آنان اقدام نماید.

ماده ۸: به منظور استفاده مطلوب دانشجویان ممتاز از متون خارجي، دانشگاه نسبت به برگزاری کلاسهای ویژه آموزش زبان خارجي، برای این دانشجویان اقدام نماید.

ماده ۹: دانشجوی ممتاز در هر نیمسال تحصیلی مي تواند با تایید استاد مشاور، حداکثر تا ۲۷ واحد درسي انتخاب کند.

ماده ۱۰: دانشگاه موظف است تمهیدات لازم را برای شرکت دانشجویان ممتاز در کنفرانسهای علمي و کارگاه های آموزشی داخلي فراهم نماید.

ماده ۱۱: دانشگاه در اختصاص امکاناتی مانند بورس تحصیلی، کمک هزینه تحصیلی، خوابگاه، بن خرید کتاب استفاده از کتابخانه ها و آزمایشگاه ها و ... باید برای دانشجویان ممتاز تسهیلات ویژه قائل شود.

ماده ۱۲: دانشگاه می تواند با درخواست دانشجوی ممتاز برای تحصیل همزمان در دو رشته تحصیلی پس از تایید استاد مشاور موافقت نماید.

تبصره: مقررات تحصیل همزمان در دو رشته تحصیلی طی دستورالعمل جداگانه ای ابلاغ شده است.

ماده ۱۳: چنانچه میانگین نمرات دانشجو در دو نیمسال متوالی یا متناوب از ۱۷ کمتر باشد، او نمی تواند از تسهیلات این آیین نامه استفاده کند. در این صورت مطابق مقررات معمول به تحصیل خود ادامه خواهد داد.

ماده ۱۴: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و دانشگاه ها حسب مورد، استفاده دانشجویان ممتاز از امکانات مراکز اطلاع رسانی، موسسات پژوهشی، باشگاه دانش پژوهان جوان و ... اقدامات لازم را معمول می دارند.

ماده ۱۵: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از محل اعتبارات متمرکز خود بودجه ای را به نسبت تعداد دانشجویان ممتاز دانشگاه ها به آنها اختصاص می دهند.

ماده ۱۶: این آیین نامه در ۱۶ ماده و ۴ تبصره در جلسه مورخ ۷۷/۱۱/۵ شورای هدایت استعدادهای درخشان در آموزش عالی به تصویب رسید و از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

دستورالعمل چگونگی تحصیل همزمان در دو رشته تحصیلی

در اجرای تبصره ۴ آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی مصوب جلسه ۳۳۶ شورای عالی برنامه ریزی (اردیبهشت ۱۳۷۶)، این دستورالعمل به منظور تعیین ضوابط تحصیل همزمان دانشجویان ممتاز در دو رشته تحصیلی ابلاغ می گردد.

ماده ۱: در این دستورالعمل به شورای هدایت استعدادهای درخشان در آموزش عالی "شورا" و به سازمان سنجش آموزش کشور "سازمان سنجش" و به وزارت علوم تحقیقات و فناوری "وزارت" و دانشجوی ممتاز به شرحی که در ماده ۲ تعریف می شود "دانشجو" اطلاق می گردد.

ماده ۲: دانشجویان مشمول این دستورالعمل عبارتند از:

الف - برگزیدگان آزمون سراسری با معرفی سازمان سنجش
 ب - برگزیدگان المپیادهای علمی دانش آموزی کشور با معرفی وزارت آموزش و پرورش (موضوع مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی با عنوان پذیرش دانش آموزان برگزیده در دانشگاه بدون شرکت در آزمون سراسری)
 ج - برگزیدگان جشنواره خوارزمی با معرفی سازمان پژوهشهای علمی و صنعتی ایران

تبصره ۱: برگزیدگان آزمون سراسری موضوع بند الف، کسانی هستند که مجموع بند الف، کسانی هستند که مجمع نمرات اکتسابی آنها در آزمون سراسری حداقل دو و نیم انحراف معیار از میانگین نمرات در گروه آزمایشی مربوط بالاتر باشد.

تبصره ۲: دانشجویانی که فاقد شرایط مذکور در بندهای الف تا ج باشند، اما به دلیل داشتن ویژگیهای استثنایی به تشخیص گروه آموزشی مربوط و به تایید شورای آموزشی دانشگاه، دانشجوی ممتاز شناخته شوند، از سوی دانشگاه به شورا معرفی می شوند تا پس از بررسی و تایید شورا بتواند از مزایای این آیین نامه بهره مند شوند.

ماده ۲: رشته دوم انتخابی دانشجو برای تحصیل همزمان باید:

الف - در مقطع کارشناسی باشد

ب - جزو رشته های مورد تایید شورای هدایت استعدادها درخشان باشد.
تبصره ۱: رشته دوم انتخابی دانشجو باید از رشته های مورد نیاز توسعه فرهنگی (مانند رشته الهیات و زبان ادبیات فارسی) و یا مورد نیاز توسعه علمی کشور مانند رشته های علوم پایه و فلسفه) و یا از نظر علمی مکمل رشته اول دانشجو (مانند رشته شیمی و زیست شناسی برای دانشجویان رشته های مهندسی و رشته زبان خارجی برای اغلب رشته ها) و یا شکوفا کننده ذوق هنری دانشجو (مانند رشته های گروه آزمایشی هنر) باشد.

تبصره ۲: سایر رشته های مورد تقاضای دانشجویان ممتاز، که در تبصره ۱ این ماده ذکر نشده است ، باید پس از بررسی و تایید شورای آموزشی دانشگاه، برای تایید نهایی شورا به معاونت آموزشی وزارت ارسال شود.

ماده ۴: دانشجو برای تحصیل در رشته دوم می تواند پس از گذراندن حداقل دو نیمسال تحصیلی، درخواست خود را که تایید استاد مشاور رسیده است، به معاونت آموزشی دانشگاه محل تحصیل خود تسلیم نماید. معاونت آموزشی دانشگاه کتباً وی را به دانشکده مربوط در همان دانشگاه یا دانشگاه دیگر معرفی و مراتب را به معاونت آموزشی وزارت منعکس می کند.

ماده ۵: دانشجو فقط برای يك بار مي تواند از مزایاي این دستورالعمل استفاده کند و در حین تحصیل در رشته دوم، حق تغییر آن را ندارد.

ماده ۶: علاوه بر دروس عمومي در صورتی که برخی از دروس پایه، اصلي و تخصصي در دو رشته تحصیلی مشترك باشد، گذراندن آن دروس در رشته اول کافي است.

ماده ۷: دانشجو مي تواند با تایید استاد مشاور در هر نیمسال تحصیلی، حداکثر ۲۷ واحد از مجموع دروس دو رشته را انتخاب نماید.

ماده ۸: حداکثر مدت تحصیل برای دانشجو یان مشمول این دستورالعمل ، مدت مجاز تحصیل در رشته اول آنهاست.

تبصره: شورای آموزشی دانشکده رشته دوم مي تواند در موارد خاص حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی به طول دوره اضافه نماید. در این صورت باید مراتب را به دانشکده محل تحصیل رشته اول اعلام کند.

ماده ۹: مادام که دانشجو دروس هر دو رشته را به پایان نرسانده است، شاغل به تحصیل شناخته مي شود و معرفي وي به اداره نظام وظیفه پس از فراغت از تحصیل در دو رشته خواهد بود.

تبصره: در صورت انصراف از ادامه تحصیل در یکی از دو رشته، با اتمام تحصیل در يك رشته فارغ التحصیل مي شود .

ماده ۱۰: دانشجو به لحاظ اتمام تحصیلات در هر يك از دو رشته مي تواند در آزمون ورودی مقطع بالاتر آن رشته شرکت کند.

ماده ۱۱: به دانشجویی که با تایید گروه آموزشی رشته دوم موفق به گذراندن واحدهای درسی لازم از دروس مقطع کارشناسی آن رشته شده باشد، مدرک رسمي اتمام تحصیل در مقطع کارشناسی رشته دوم اعلام مي شود.

ماده ۱۲: سایر مقررات مربوط به تحصیل همزمان در دو رشته ، تابع آیین نامه آموزشی دوره کارشناسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی و مقررات مصوب وزارت مي باشد.

ماده ۱۳: این دستورالعمل به صورت آزمایشی طی مدت دو سال تحت نظر معاونت آموزشی وزارت، اجرا مي شود و در پایان این مدت، مورد بازنگری شورا قرار مي گیرد.

ماده ۱۴: این دستورالعمل در ۱۴ ماده و ۶ تبصره در تاریخ ۷۷/۱۱/۱۵ به تصویب شورای هدایت استعدادهاي درخشان در آموزش عالی رسید و از تاریخ تصویب قابل اجرا است.